

Schieters in 2015: bedrijfsrisico?

Noud van Swaaij

SID, 8/9 december 2015

Opzet presentatie

- **hoe ontstaan schieters**
- **problemen schieters 2015**
 - **zaaidatum**
 - **temperatuur**
 - **specifieke omstandigheden**
 - **rassen**
- **eerdere “schieterjaren”**
- **advies**

Hoe ontstaan schieters?

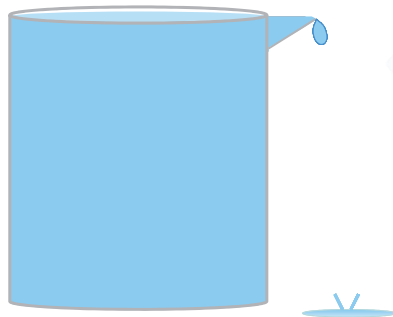
- suikerbiet tweejarige plant
- **vernalisation** door kou maakt de plant rijp voor bloei
 - neemt geleidelijk toe bij 3-12°C (vooral tussen 6 en 9°C)
 - devernalisation bij > 20°C
- bij voldoende vernalisation “schiet” de plant in bloei vanaf begin juni

Hoe ontstaan schieters?

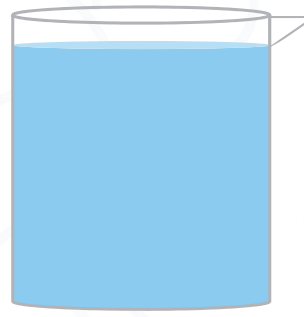
vernalisation:

- kou
- stress

devernalisation:

- hoge temperatuur

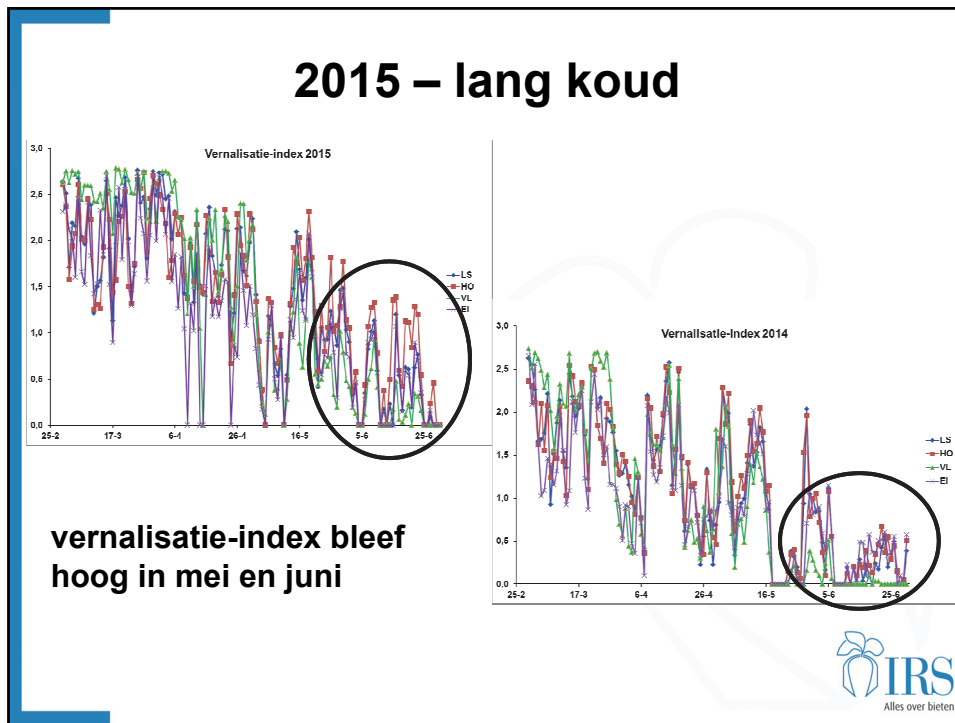
Problemen met schieters in 2015

- meeste problemen op percelen gezaaid vóór 25 maart, niet extreem vroeg
- vernalisatie-index overschreed de drempel in enkele gebieden bij vroege zaai
- vooral door kou doorlopend in mei/juni
- weinig devernalisatie
- problemen vooral langs de kust
- Ook in België en Duitsland veel schieters

Geografische spreiding schieter klachten 2015

Problemen met schieters in 2015

- combinatie met stress door korstvorming/diep zaaien
- hoge lichtintensiteit?
- in alle genetica, sommige rassen meer klachten
- veel zijschieters

Rasinvloed schietergevoeligheid

- bij een aantal rassen in de praktijk meer klachten
- rassenonderzoek 2015:
 - op twee proefvelden extreem veel schieters

Proefveld Wachtum (Drenthe),
gezaaid 17 april, gemiddeld
3.000 schieters/hectare

- de helft van de rassen heeft er minimaal 500 schieters/hectare
- enkele rassen meer dan het gemiddelde aantal

Rasinvloed schietergevoeligheid

- rassenproeven voorgaande jaren:
 - weinig schieters, rasverschillen klein
 - schietergevoeligheid moeilijk te voorspellen

Conclusie:

- gevoeliger voor schieten bleken:
 - drievoudig resistent (Hendrika KWS)
 - rhizoctoniarassen (vooral Curtis en BTS 605)
 - Annelaura KWS, BTS 110

echter: alle rassen kunnen schieten!

Eerdere “schieterjaren”

Jaar	Bijzonderheden
2004	rhizoctoniarassen
2008	extreem vroege zaai (vanaf 17 februari)
2010	incidenteel, rhizoctoniarassen
2012	zijschieters (Friesland/Groningen)
2013	vroege zaai (1 ^{ste} week maart), lange kou april/mei
2015	stress, lang koud (mei/juni)

Risico factoren:

- rhizoctoniarassen
- extreem vroeg zaai
- in sommige jaren: koud voorjaar

Advies

- zaai zodra de grond bekwaam is, maar:
 - pas op met zaaien vóór 10 maart:
alleen met maximum dagtemperatuur
boven 12°C***
- vroeg zaaien geeft de hoogste opbrengst; in sommige jaren daardoor risico op schieters
- enkele rassen gevoeliger voor schieten:
 - zaai deze niet te vroeg; let ook op de weersverwachting (kou, korstvorming)
 - zaai ze niet te diep

Advies

- **blijf schieters verwijderen (tot half september) om een onkruidprobleem te voorkomen**
- **zijschieters afbreken; er kunnen dan wel opnieuw schieters ontstaan**

